

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМ
ЖОО-ға дейінгі білім беру факультеті
ЖОО-ға дейінгі дайындық кафедрасы**

**ПӘННІҢ ОҚУ ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНІ
F1105 «Физика»**

Семестр – 1
Кредит саны – 5
Сағат саны – 3

Пәннің оқу-әдістемелік кешенін жасаған: оқытушы Қасымова К.А.
Эксперименттік білім беру бағдарламасының негізінде әзірленді

ЖОО-ға дейінгі дайындық кафедрасының мәжілісінде карастырылған және ұсынылған,
«25» маусым 2023 ж., хаттама № 1

Кафедра менгерушісі J. Сартаев Сартаев С.А.

СИЛЛАБУС
2023-2024 оку жылының күзгі семестрі
«физика» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысының (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредит- тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)			
		Дәрістер (Д)	Семинар сабактар (СС)	Зерт. сабактар (ЗС)					
34970, 92600	3	-	45	-	5	7			
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ									
Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабактарының түрлері		Қорытынды бакылаудың түрі мен платформасы				
Оффлайн	ОК		Практикалық		Аудызша				
Дәріскер (лер) e-mail:	Қасымова Кәмшат Айбеккызы Kassymova.Kamshat@kaznu.kz								
Телефоны:	+77474410630								
Ассистент (тер) e-mail:	-								
Телефоны:	-								
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ									
Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*				ОН көл жеткізу индикаторлары (ЖИ)				
Қазақ диаспорасы мен акылы топтыңдаушыларының - шет тілінде алынған білімдерін жүйелеу; -негізгі физикалық түсініктеді, зандарды, теорияларды және оларды практикада колдануды менгеру, - физикағының негізгі әдебиеттерімен тәнису, - тыңдаушыларды жоғары оку орындарында окыған кездерінде кажет болатын физикадан білімін тереңдету, - білімдегі олқындықтар- ды толыктыру	1. ЖКОО-га түсі үшін тестке дайындық кезінде тыңдаушылардың физикалық ұғымдарды толыктай түсіну, талдау, олардың логикалық және диалектикалық ойлауды дамыту				1.1 Физикалық ұғымдармен тәнисады, негізгі терминдерді біледі				
	2. Физика курсының пәнаралық байланысын, теорияның практикамен байланысын, политехникалық және кәсіби бағыттылығын және саралу айқындаі білу				1.2 Әр тақырыптың есептерін етілген формуланды пайдала отырып шыгарады				
	3. Механика және молекулалық физика бөліміндегі барлық зандарды толыктай менгеріп, практикада колдана алу				2.1 Механика және молекулалық физика бөлімінің теориялық мазмұнын менгеріп, тақырыптық шыгарада біледі				
	4. Физикалық күбылыстардың жұмыс принципін, күрылсының біліл, оларды пайдалана отырып, өлшеу нәтижелерін өндеу және өлшеулердің категіліктерін анықтап, эксперименттен алынған шамалар бойынша қорытынды жасап, эксперименттер жүргізу икемдігін дамыта отырып менгеру				2.2 Теорияны практикалық түрғыда зерттеу жүргізе алады				
	5. ЖКОО-га дейінгі дайындық кезінде тестілеу базасындағы барлық сұраптар мен есептерді талдау, логикалық				3.1 физиканың зандарын күнделікті тұрмыста бакылай алады				
					3.2 Ньютоның негізгі зандарын түсінеді және есептеулер жүргізу барысында пайдалана алады				
					4.1 Теориялық зерттеу нәтижелерін талдауды және категіліктермен жұмыс істеу тәсілдерін менгерген				
					5.1 Логикалық тапсырмаларды шешуде теориялық зерттеулерді				

	тапсырмаларға аса мән беріп, проблемалық сұрақтарды шешу жолдарын түсіну	пайдалану түсінеді	керектігін түсінеді
		5.2	Ұакытты тиімді пайдалану арқылы тест сұрақтарынан оң нәтиже алатынын түсінеді
Пререквизиттер	-		
Постреквизиттер	Зерделеу үшін қажет етілетін физика пәнінің толық болімдері		
Оқу ресурстары	<p>Әдебиет: негізгі, косымша.</p> <ol style="list-style-type: none"> К.А. Қасымова. Физика түсіндірме сөздік. Қазақ Университеті. – Алматы, 2021. Кронгарт Б. Физика. 10-сынып. 1-бөлім. 2019 ж. Кронгарт Б. Физика. 10-сынып. 2-бөлім. 2019 ж. Б.Қ. Рахашева, Д.Т. Бердалиев, Б.Н. Райымбеков. Физиканы оқып үйренейік. Жоғары оқу орындарына түсушілерге арналған оқу-әдістемелік құрал. – Шымкент, 2019. С.Т. Тұяқбаев. Физика 11-сынып, 1-бөлім. 2019 ж. С.Т. Тұяқбаев. Физика 11-сынып, 2-бөлім. 2019 ж. <p>Зерттеушілік инфрақұрылымы</p> <ol style="list-style-type: none"> Физика-техникалық факультеттің зертханалық аудиторияларына шолу Астрофизикалық обсерватория <p>Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы</p> <ol style="list-style-type: none"> әл-Фараби кітапханасы Ұлттық кітапхана <p>Интернет-ресурстар</p> <ol style="list-style-type: none"> https://elib.kaznu.kz/ https://prob-ent.testcenter.kz/ https://bilimland.kz/ <p>Программалық қамтамассыздандырылуы</p> 		

Пәннің академиялық саясаты	<p>Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың <u>Академиялық саясатымен</u> және <u>академиялық адалдық Саясатымен</u> айқындалады.</p> <p>Күжаттар Univer ИЖ басты бетінде колжетімді.</p> <p>Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің терендесіліуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды колдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университеттің оқытушысы ғылыми-зерттеу кызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабактар, зертханалық сабактар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабактары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.</p> <p>Сабакқа катысуы. Эр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сактамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p> <p>Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабактар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сини ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сактау негізгі саясаттардан басқа «<u>Корытынды бакылауды жүргізу Ережелері</u>», «<u>Ағымдағы оқу жылының күзгі/қөктемелгі семестрінің корытынды бакылауын жүргізуге арналған Нұскаулықтары</u>», «<u>Білім алушылардың тестілік күжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі</u>» тәрізді күжаттармен регламенттеледі.</p> <p>Инклузивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, национальный тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. карамастан, оқытушы таралынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан колдау мен тән карым-катынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар</p>
-----------------------------------	---

күрдастары мен курсастарының колдауы мен достыгына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрсelerден горі не істей алғатындығы болып табылады. Эртурлілік өмірдің барлық жақтарын күштейтеді.

Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жаңдар, телефон/e-mail Kassymova.Kamshat@kaznu.kz немесе MS Teams-teri https://teams.microsoft.com/l/team/19%3a41ebb775be0d40df8803089edab9a21e%40thread.tacv2/conversations?groupId=dce2b8d2-8980-4550-a9af-0f88682677c1&tenantId=b0ab71a5-75b1-4d65-81f7-f479b4978d7b байланыс арқылы кеңестік комек ала алды.

МООС интеграциясы (massive openline course). MOOC-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар MOOC-ка тіркелуі кажет. **МООС модульдерінің оту мерзімі пәнді оку кестесіне сәйкес катаң сакталуы керек.**

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оку жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік
әріптік бағалау жүйесі

Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндеңі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Өте жаксы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жаксы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

Бағалау әдістері

Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты кол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтык процесі.

Формативті бағалау – күнделікті оку қызыметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауга, қындықтарды анықтауга, ең жаксы нәтижелерге кол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақытын түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабактар (пікірталастар, викториналар, жарыссыздар, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен қызыреттілік бағаланады.

Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен аракатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді менгеру деңгейін анықтауга және тіркеуге мүмкіндік береді. Оку нәтижелері бағаланады.

Формативті және жиынтық бағалау % мәндеңі баллдар

Практикалық сабактарда белсенділік танытуы	25
Практикалық сабак барысында зерттеушілік тапсырмаларды орындау	10
Өзіндік жұмысы	15
Жобалық және шығармашылық қызыметі	10
Қорытынды бакылау (емтихан)	40
ЖИЫНТЫҒЫ	100

Оку курсының мазмұнын іске асыру құнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Такырып атаяу	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1 Механика			
1	Д 1. -		

	СС 1. Механика. Кинематика белімі. Траектория. Радиус-вектор. Жол және орын ауыстыру. Дененің координаталарын анықтау. Бір калыпты тұзу сызықты козгалыс. Жылдамдық. Тұзу сызықты бір калыпсыз козгалыс. Салыстырмалы козгалыс және салыстырмалы жылдамдық тақырыптары бойынша есептер шыгару	3	8
2	Д 2. - СС 2. Бірқалыпты айналасын козгалыс. Үдеу тақырыптары бойынша формула корыту және графиктер салу ЗС 2. - БӨЖ 1. Бірқалыпты түзусызықты козгалыс және бірқалыпты айналасын козгалыс тақырыптарына 200 есеп шыгару	3	8
3	Д 3. - СС 3. Денелердің еркін түсінігі. Жогары тік лактырылған дененің козгалысы. Вертикаль бойымен козгалыс тақырыбына есептер шыгару ЗС 3. - ОБӨЖ 1. Әлемнің материалдығы. Материя түсінігі, материяның касиеттері. Материяның козгалысы. Физикалық құбылыстар. Скаляр және векторлық шамалар. Санак жүйесі. Радиус-вектор. Орташа және лездік жылдамдық. Салыстырмалы козгалыс және салыстырмалы жылдамдық	3	8
4	Д 4. - СС 4. Горизонтта бұрыш жасай лактырылған дененің қозгалысы. Дененің шенбер бойымен козгалысы. Сызықтық, бұрыштық жылдамдықтар. Центрге тартқыш үдеуі. ЗС 4. -	3	8
5	Д 5. - СС 5. Динамика. Ньютоның бірінші және екінші заңдары. Дененің массасы. Күш және үдеу. Формула корыту ЗС 5. - ОБӨЖ 2. Ньютон заңдары. Дененің массасы. Инерция құбылысы. Масса дененің инерттілігінің мөлшері	3	8
6	Д 6. - СС 6. Қорытқы (тен әсерлі) күш. Ньютоның үшінші заңы. Гук заңы. Тақырыптар бойынша есеп шыгару ЗС 6. -	3	8
7	Д 7. - СС 7. Бүкіл әлемдік тартылыс заңы. Ауырлық күші. Үйкеліс күштері. Реактивтік козгалыс. Салмак. Салмақсыздық. Күш түрлеріне есептер шыгару ЗС 7. - БӨЖ 2. Күштің түрлері. Күштердің тен әсерлісі. Денеде бірнеше күштердің түсірілуі. ОБӨЖ 3. Күштің түрлері. Күштердің тен әсерлісі. Денеде бірнеше күштердің түсірілуі. Серпілдердің косылуы. Дененің салмағы. Фарыштық жылдамдық.	3	8
			14
			5
			100

Аралық бакылау 1

Модуль 2. Молекулалық физика

8	Д 8. - СС 8. Гидромеханика. Қысым. Паскаль заңы, Архимед күші, Бернуlli заңдары. ЗС 8. Гидромеханика заңдарын су жүйелеріне колдану. ТДМ 14	3	8
9	Д 9. - СС 9. Статика негіздері. Күш моменті. Тепе-тендік шарты. Жай механизмдер. Рычаг. Блок. ЗС 9. - ОБӨЖ 4. Сұйықтың қысымы. Паскаль заңы. Архимед заңы және оның колданылуы. Денелердің жүзуі. Абсолют катты деңе. Күш моменті. Моменттер ережесі.	3	8
10	Д 10. - СС 10. Механиканың сакталу заңдары. Жұмыс. Куат. Энергия. Энергияның сакталу заңы. Импульс. Импульстің сакталу заңы. Серпімді және серпімсіз соктығысу. ПӘК ЗС 10. -	3	8
11	Д 11. -		

	СС 11. Молекулалық физика. Молекулалардың -өлшемдері және массасы. Зат мөлшері. Молдік масса. Газ тәрізді, сұйық және катты денелердің құрылышы. Молекула-кинетикалық теорияның негізгі қагидалары. Газдың концентрациясы.	3	8
	ЗС 11. -		5
	ОБӨЖ 5. Абсолют серпімді және серпімсіз соктығысулар. ПӘК-і Параметрлер мен макросистемалар. Молекулалық-кинетикалық теорияның негізгі қагидалары.		15
	БӘЖ 3. Молекулалық-кинетикалық теорияның негізгі қагидалары. Жылулық қозғалысты сипаттайдын физикалық шамалар.		
12	Д 12. - СС 12. Молекулалардың жылулық қозғалысының энергиясы. Температура және оны анықтау. Идеал газ. Газдың молекула-кинетикалық теориясының негізгі тендеуі. Газ молекулаларының орташа кинетикалық энергиясы. Идеал газ күйінің тендеуі. Менделеев-Клайперон тендеуі	3	8
	ЗС 12. -		
13	Д 13. - СС 13. Изопроцестер. Газ зандары. Ауаның салыстырмалы ылғалдылығы. Сұйыктар мен газдардың бір-біріне айналуы. Шық нүктесі. Қатты денелердің қасиеттері.	3	8
	ЗС 13. -		5
	ОБӨЖ 6. Жылулық құбылыстар. Температура мен бөлшектердің орташа кинетикалық энергиясы арасындағы байланыс. Қыздырган кезде денелердің сзызытық және көлемдік үлгаюы. Изопараметрлік процестер. Идеал газдың күй тендеуі.		
14	Д 14. - СС 14. Термодинамика негіздері. Ішкі энергия. Жылу алмасу. Фазалық ауысулар. Термодинамикадағы жұмыс. Жылу мөлшері. Дәстүрлі энергия көздерін үнемдеу. ТДМ 12 ЗС 14. -	3	8
15	Д 15. - СС 15. Термодинамика негіздері. Термодинамиканың бірінші және екінші зандары. Термодинамиканың бірінші занын изопроцестерге колдану. Жылу двигателъдерінің ПӘК-і. ЗС 15. - ОБӨЖ 7. Термодинамиканың негізгі түсініктері. Жылу балансы тендеуі. Жылу двигателъдерінің ПӘК-і.	3	8
	Аралық бақылау 2 Корытынды бақылау (емтихан) Пән үшін жиынтығы		6
			100
			100
			100

Декан

С.К.Суатай

Кафедра менгерушісі

С.А.Сартаев

Дәріскер

К.А.Касымова